

НОВИ САД - На данашњи дан 1917. године у Петрограду је под вођством лидера бољшевика Лењина почела Октобарска револуција и срушена је привремена руска влада Александра Керенског. У рано јутро "Црвена гарда" и револуционарне јединице запоселе су важне објекте у граду, а затим је Војно-револуционарни комитет објавио проглас о паду привремене владе и власт је преузео Петроградски совјет радничких и војних депутата. Док су устаници јуришали на Зимски дворцац, у Смољном је Други конгрес совјета радничких и војничких депутата изабрао прву револуционарну радничко-сељачку владу с Лењином на челу.

Данас је субота, 7. новембар, 311. дан 2015. До краја године има 54 дана.

1598 - Рођен је шпански сликар Франциско де Сурбаран, један од најзначајнијих уметника 17. века, који је снажним реалистичким поступком најчешће сликао религиозне мотиве. Био је врхунски барокни мајстор са, за тај период карактеристичним, израженим контрастима светлости и таме.

1781 - У Шпанији је, у Севиљи, последњи пут спроведено јавно спаљивање од стране инквизиције. Била је то римокатоличка институција која је истраживала разне видове кривоверја, вештичарења и слично, позната по бруталности. Последња особа оптужена да је јеретик осуђена је у Шпанији од стране инквизиције 1826.

1867 - Рођена је пољска физичарка Марија Склодовска, позната као Марија Кири, добитница две Нобелове награде. Са супругом Пјером Киријем из руде урана издвојила је нове елементе радијум и полонијум. Прва је жена која је стекла академску титулу париске Академије медицине и постала шеф катедре за физику на Сорбони. Била је оснивач и директор Института за радијум у Паризу. С Пјером је 1903. поделила Нобелову награду за физику, а 1911. сама је добила Нобелову награду за хемију. После Пјерове смрти 1906. открила је радиоактивност торијума. У част брачног пара Кири, једна мерна јединица у физици је названа "Кири".

1879 - Рођен је руски револуционар Лав Троцки, (право име било му је Лав Давидович Бронштајн), један од вођа Октобарске револуције 1917. Учествовао је и у револуцији

1905. током које је предводио Петроградски совјет. У време балканских ратова 1912. и 1913. два пута је боравио у Србији као ратни дописник "Правде". У Октобарској револуцији поново је постао председник Петроградског совјета. Био је члан Политбироа бољшевичке партије, а као шеф дипломатије у првој совјетској влади преговарао је с Немачком о закључењу мира у Првом светском рату (Брест-Литовски мир). Тим споразумом бољшевичка Русија оставила је на цедилу све своје савезнике а огроман део територије Русије предат је Немачкој и Аустро-Угарској. Од 1918. до 1924. као војни комесар и председник совјетског Војно-револуционарног комитета ударио је темеље совјетске војске. Од 1923. предводио је неформалну опозицију у бољшевичкој партији и већ тада се сукобио са Стаљином, а сукоб је појачан 1926. кад је постао вођа "уједињене опозиције". Стаљин је 1927. издејствовао његово искључење из партије, а 1929. протеран је из Совјетског Савеза. Убијен је 1940. у Мексику.

1910 - На Првом свесрпском соколском састанку у Београду извршено је уједињење целокупног српског соколства са територије Краљевине Србије и са простора тадашње Аустроугарске. Била је то организација наглашеног патриотског набоја па јој је с почетком Првог светског рата у аустријским земљама онемогућена делатност.

1913 - Рођен је француски писац Албер Каму, добитник Нобелове награде за књижевност 1957. Његово књижевно дело засновано је на идејама свеprisутне парадоксалности савременог света. Смисао је проналазио у стваралаштву, по његовим речима, "стварати значи два пута живети". Погинуо је 1960. у саобраћајној несрећи. Дела: романи "Странац", "Куга", "Пад", позоришни комади "Калигула", "Праведници", "Опсадно стање", "Неспоразум", есеји "Свадба", "Мит о Сизифу", "Писма немачком пријатељу", "Побуњени човек".

1917 - Рођена је Хелен Сузман један од најпознатијих јужноафричких бораца против апартејда. Сузманова, кћерка јеврејских имиграната, била је једини члан јужноафричког парламента (1953-1989) која је отворено критиковала апартејд, промовишући ставове који су тада били веома ретки међу белим јужноафриканцима. Добитник је почасних доктората водећих светских универзитета, међу којима су Оксфорд, Кембриџ, Харвард, Колумбија универзитет, а два пута је била номинована за Нобелову награду за мир.

1937 - У Београду, на углу улица Краља Александра и Гробљанске (данас Рузвелтова) постављен је споменик Вуку Караџићу, с натписом "Вуку - српски народ" дело вајара Ђорђа Јовановића. Иницијативу за подизање споменика дала је Српска књижевна задруга још 1920. Годинама потом прикупљани су прилози а бронзани споменик висине

7,25 метара изливен је 1932. у Прагу. Споменик је постављен у склопу обележавања 150-годишњице рођења Вука Караџића.

1944 - Председник САД Френклин Рузвелт изабран је четврти пут за шефа државе, што је јединствен случај у америчкој историји и супротно је закону САД, али је тада толерисано због специфичних услова.

1944 - Умро је српски писац, естетичар и теоретичар књижевности Богдан Поповић, професор Универзитета у Београду, члан Српске краљевске академије, један од оснивача "Српског књижевног гласника" и творац "београдског књижевног стила". У време његовог уређивања СКЗ је био најугледније гласило српских културних посленика. Уживао је изузетан углед као критичар, првих деценија 20. века. Објавио је "Антологију новије српске лирике" и већи број студија из књижевности и теорије уметности.

1946 - Пролазак првог свечаног воза обележио је завршетак прве савезне радне акције тадашње Југославије, на железничкој прузи Брчко-Бановићи. 62.268 омладинаца из Југославије и око 1000 из иностранства, изградило је тада, за 190 дана, пругу дугу 90 километара.

1956 - Генерална скупштина Уједињених нација изгласала је резолуцију којом је Великој Британији, Француској и Израелу наложено да одмах повуку трупе из Египта.

1966 - Кинеске дипломате напустиле су у знак протеста прославу Октобарске револуције у Москви, након јавно изречених критика упућених на рачун Кине.

1973 - САД и Египат успоставили су пуне дипломатске односе, прекинуте после шестодневног рата 1967. у којем је израелска армија до ногу потукла египатске снаге и заузела Синај (укључујући Газу), Западну обалу, Голан.

1980 - Умро је амерички филмски глумац Стив Мек Квин. Најчешће је играо у авантуристичким филмовима. Био је глумац снажног темперамента и специфичног

личног шара. Филмови: "Седморица величанствених", "Синсинати Кид", "Шампион родеа", "Бег", "Лептир", "Том Хорн", "Ловац".

1987 - Председника Хабиба Бургибу, на власти од стицања независности Туниса 1956. државним ударом, без проливања крви, оборио је његов председник владе Зин ел Абидин Бин Али. Овај чин он је оправдао тумачењем да је 84-годишњи лидер сенилан и није способан да влада. Бургиба је 1974. проглашен доживотним председником Туниса.

1990 - Мери Робинсон постала је прва жена председник Ирске.

1992 - Умро је словачки државник Александер Дубчек, вођа покрета реформи у Чехословачкој крајем шездесетих 20. века, познатих као "Прашко пролеће". У Другом светском рату учествовао је 1944. у словачком народном устанку. Од 1963. био је на челу Комунистичке партије Словачке, а у јануару 1968. изабран је за генералног секретара Централног комитета КПЧ уместо Антоњина Новотног. Свргнут је после војне интервенције пет земаља Варшавског пакта у августу 1968. У децембру 1969. наименован је за амбасадора у Турској, али је већ 1970. опозван и потом је провео две деценије у потпуној политичкој изолацији. После пада комунистичког режима 1989. изабран је за председника чехословачке скупштине.

1996 - Пад нигеријског путничког авиона типа "боинг 727" око 40 километара источно од Лагоса није преживео нико од 142 особе, путника и чланова посаде, колико се налазило у авиону.

1998 - На Земљу је слетео спејс шатл "Дискавери", у чијој је посади био и 77-годишњи ветеран америчке астронаутике Џон Глен, после десетодневне носталгичне мисије, 36 година након Гленовог првог космичког лета.

2001 - Белгијска авиокомпанија "Сабена" је, после 80 година постојања, била принуђена да прва од европских националних ваздушних превозника после терористичких напада 11. септембра у Њујорку, саопшти да је банкротирала.

2005 - У Београду је почела прва званична рунда преговора Србије и Црне Горе са Европском унијом о потписивању Споразума о стабилизацији и придруживању.

2011 - Умро је Џо Фрејзер амерички боксер, бивши првак света у боксу, у тешкој категорији.

(Танјуг)